

REGULÁCIA A KVALITA PROFESIE ÚČTOVNÍKA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE: VÍZIA PRAKTIZUJÚCEHO ÚČTOVNÍKA²⁰

Regulation and quality of accounting profession in Slovakia: vision practitioner accountant

František Maděra

Úvod

Zmena politického systému a prestavba ekonomiky na trhovo založený mechanizmus po roku 1989 významne zasiahla na Slovensku do profesie účtovného odborníka.

V procese otvárania sa vtedy ešte česko-slovenskej ekonomiky prílevu zahraničného kapitálu sa vytvorila klíma pre zavedenie nových profesií, ako sú napr. daňoví poradcovia a audítori. Súčasne sa vytvárajú i predpoklady na transformáciu stávajúcej economickej profesie, ako sú špecialisti zaoberajúci sa vedením účtovníctva a zostavovaním účtovnej závierky, ktorí sa musia prispôbiť novým ekonomickým a spoločenským pomerom.

Profesia účtovníka sa v mnohých ohľadoch podobá profesii audítora, či daňového poradcu. Každá z nich má ale svoje ciele, metódy, nástroje a pracovné postupy. Blízkosť týchto profesií dokladá nielen rovnaký predmet záujmu, podobnosť požiadaviek na výkon povolania, rovnaký pohľad na etiku, základná teoretická a praktická príprava na výkon povolania, ale tiež veľký personálny prienik týchto profesií²¹.

1 Regulácia profesie účtovníka v SR

Profesie audítora i daňového poradcu boli od počiatku regulované tak národnou legislatívou, ako i prostredníctvom samosprávnych profesijných, zo zákona zriadených organizácií - Slovenská komora audítorov – SKAU, Slovenská komora daňových poradcov – SKDP). Mali tak možnosť, sa plynule po celú dobu existencie rozvíjať a zohľadňovať v profesii požiadavky národnej legislatívy, regulácie z pozície samosprávnej odbornej profesie, ale i medzinárodnej úpravy a požiadaviek Európskej únie.

Získať licenciu na vykonávanie činnosti audítora i daňového poradcu v súčasnosti môžu iba fyzické a právnické osoby zapísané do oficiálnych zoznamov profesie. Jej vydaniu predchádza certifikačná procedúra, pri ktorej je nevyhnutné splniť mnoho predpísaných podmienok, napríklad úspešné zloženie náročných skúšok odbornej spôsobilosti, morálnu bezúhonnosť, či dlhodobé praktické odborné skúsenosti v odbore.

Výkon slobodného povolania účtovníka bol od samého začiatku prekvapivo regulovaný nedostatočne, či už zo zákona alebo prostredníctvom profesijných organizácií. Napriek tomu sa od r. 1990 táto profesia zorganizovala v Slovenskom zväze účtovníkov a audítorov a neskôr od r. 1992 v samostatnom Slovenskom zväze účtovníkov (ten sa od r. 2002

²⁰ Tento text bol spracovaný ako jeden z výstupov výskumného projektu „Koncepcia verného a pravdivého zobrazenia skutočností v kontexte platnej legislatívy účtovníctva z pohľadu auditorskej profesie“, ktorý podporila Vedecká grantová agentúra MŠ V V a Š SR a SAV (VEGA); registračné číslo: 1/0069/13; projektové obdobie: 2013 – 2015.

²¹ Nie je zriedkavým javom, keď jedna osoba vykonáva prax súbežne ako audítora, daňového poradcu i účtovníka. Vysokú mieru prepojenia sme zaznamenali i na úrovni funkcionárov profesijných komôr týchto účtovných odborníkov. O tomto prepojení profesií sme sa v r. 2013 presvedčili prieskumom [1], ktorý spočíval v porovnaní personálnych databáz slovenských audítorov [20], daňových poradcov [17] a certifikovaných účtovníkov [14]. Podľa nášho zistenia, od okamihu uskutočnenia prieskumu (9.7.2013) do júna 2014 podstatné zmeny nenastali - podľa dostupných aktuálnych informácií, napr. z 923 daňových poradcov (fyzických a právnických osôb) uvádza ako súvisiacu špecializáciu audítorstvo zhruba každý štvrtý a účtovníctvo každý druhý daňový poradca a okrem daňového poradenstva vedeniu účtovníctva alebo audítorstvu sa venuje šesťdesiatštyri percent daňových poradcov.

premenoval na Slovenskú komoru certifikovaných účtovníkov - SKCÚ) alebo od r. 1993 i v Slovenskom cechu informatiky, účtovníctva a manažmentu (SCIÚM).

Žiadna z menovaných samosprávnych organizácií účtovníkov nevznikla zo zákona. Ako uvidíme ďalej, ani ich členská základňa nie je rozsiahla (nedosahuje veľkosťou rozsah členskej základne SKAU alebo SKDP):

- SKCÚ eviduje k 1. 10. 2013 275 platiacich členov (z toho 272 fyzických osôb a 3 právnické osoby) [14] a
- SCIÚM registrovalo k 31. 12. 2011 63 členov (z toho 32 fyzických osôb, 16 právnických a 14 kolektívnych členov [7]).

Pre poskytovanie účtovníckych služieb stačí v súčasnosti zapísanie do živnostenského registra (tzv. voľná živnosť), pričom ale do 31. augusta 2001 to bola viazaná živnosť, ktorej prevádzkovanie bolo podmienené preukázaním primeraného vzdelania a praxe v odbore ([22] - príloha 2). Znamená to, že v súčasnosti ju môže vykonávať ktokoľvek, bez nutnosti preukázania odborných predpokladov na výkon tohto povolania. Takáto regulačná benevolencia tak dôležitej oblasti ekonomickej sféry profesii ani účtovníctvu samému neprospela.

2 Regulácia a jej dopady na kvalitu účtovníckych služieb

Do profesie vďaka uvoľneniu podmienok na jej prevádzkovanie, dozaista vstúpilo (príp. aspoň si vytvorilo podmienky na jej výkon) nemálo nekompetentných podnikateľských subjektov (fyzických i právnických osôb), ktoré nepreukazujú primerané kvality kladené na túto činnosť²².

Od roku 2000 Slovenský zväz účtovníkov rozbehol proces certifikácie účtovníka. Išlo o medzinárodne akceptovanú trojstupeňovú formu vzdelávania účtovníkov (účtovník asistent – 1. stupeň, bilančný účtovník – 2. stupeň a účtovník expert – 3. stupeň) [13] ktorú akreditovalo Ministerstvo školstva a výchovy SR. Od roku 2006 získal tento Projekt certifikácie profesie účtovníka v Slovenskej republike akreditáciu ACCA. Ako sa píše na inom mieste, po úspešnom rozbehnutí tohto projektu ale došlo z nepochopiteľných dôvodov k už spomenutej deregulácii živnosti účtovníckych služieb (spracovania účtovníctva, resp. vedenia účtovníctva a účtovného poradenstva). Táto klíma sa následne odrazila i v kvalite poskytovaných účtovníckych služieb.

Určite by k celoplošnému zvýšeniu kvality účtovníckych služieb prispelo to, keby sa legislatívne zaviedla povinnosť pre výkon profesie účtovníka získať certifikát systému vzdelávania certifikovaných účtovníkov, audítorov, daňových poradcov, prípadne uviesť znova do života, profesiu účtovníka ako viazanú živnosť.

Vrátiť sa k modelu regulácie z 90. rokov by podľa nášho názoru bez legislatívnej podpory i otázok udržiavania kvalifikácie a garantovania štandardnej kvality výkonu prác tejto profesie nebolo krokom vpred.

Skôr by sme prijali riešenie, ktoré by umožnilo v profesii etablovaným záujemcom bezplatne získať príslušný certifikát účtovníka po preukázaní alebo nadobudnutí primeraného vzdelania a praxe potrebnej pre výkon takéhoto povolania a pre nových záujemcov o toto povolanie by mal byť vstup do profesie podmienený získaním primeraného vzdelania (či už

²² Porovnaním profesijných personálnych databáz [1] sme zistili, že k 9. 8. 2013 stav vydaných živnostenských oprávnení na vedenie účtovníctva bolo cca 71000 (z toho 29300 fyzických a 41600 právnických osôb), pričom podľa databáze „Register ekonomických subjektov SR (RES SR)“ bolo podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností pri činnosti 69.20.2 Účtovnícke a audítorské činnosti, vedenie účtovných kníh, daňové poradenstvo (kód SK NACE Rev 2) na Slovensku registrovaných k 31. 7. 2013 16561 osôb (z toho 11377 fyzických a 5184 právnických).

Pre doplnenie uvádzame, že:

- SKDP registrovala k 9. 7. 2013 906 daňových poradcov (z toho 812 fyzických a 94 právnických osôb),
- SKAU registrovala k 8. 8. 2013 1031 audítorských subjektov (z toho 792 fyzických a 239 právnických osôb),
- SKCÚ registrovala k 12. 2. 2012 2056 držiteľov niektorého profesijného certifikátu a
- SKCÚ evidovala k 20. 3. 2012 248 platiacich členov (z toho 199 certifikovaných a 49 necertifikovaných).

systémom certifikácie alebo systémom stredného odborného, abiturientskeho a vysokoškolského vzdelania ekonomického zamerania) a preukázaním primeranej praxe v odbore. Súčasný systém certifikácie slovenských účtovníkov, zatiaľ založený na báze dobrovoľnosti, by sme odporučili, modifikovať podľa vzoru Českej republiky a zredukovať trojstupňový systém na dvojstupňový.²³ Tým by sa vyriešila disproporcía medzi možnosťami, ktoré dáva účtovníkom podnikateľom živnostenský zákon a možnosťami výkonu profesie, ktoré upravuje Etický kódex certifikovaných účtovníkov. Odstránil by sa tak konflikt záujmov, ktorý vytvára živnostenský zákon vo vzťahu k tomuto kódexu ([10] - čl. 7 ods. 1). Podľa neho sa prijímanie nových objednávok vzťahuje iba na certifikovaných účtovníkov, ktorí ponúkajú svoje služby dodávateľským spôsobom, na úrovni bilančných účtovníkov a účtovníkov expertov.

K uzákoneniu transparentnej regulácie profesie účtovníkov sa prikláňame napriek tomu, že EÚ nijako prísnejšie profesiu účtovníkov nereguluje ([8], [19]). Nami navrhovaný spôsob regulácie a v rámci neho i kontrola profesie účtovníka sú žiaduce pre zachovanie jej spoločenskej i obchodnej dôveryhodnosti. Preto je nevyhnutné, aby existovala inštitúcia s právomocou stanovovať profesijné štandardy (profesijné komory a združenia alebo oficiálny účtovný orgán vytvorený na tento účel), monitorovať, garantovať a vymáhať ich dodržiavanie. Vhodné by bolo, aby regulačný dohliadací orgán bol vytvorený z reprezentatívnej vzorky predstaviteľov tých záujmových spoločenských skupín, ktoré majú výrazný záujem na zachovaní kvality účtovnej práce. Takto sa zabezpečí vysoká transparentnosť tohto mechanizmu a vnesie sa do povedomia verejnosti signál o tom, že účtovná profesia je regulovaná a že sa prihliada k oprávneným záujmom používateľov účtovných závierok.

Spoliehať sa v týchto otázkach na reguláciu trhom v našich postkomunistických pomeroch považujeme za prídlhú cestu a zbytočný hazard. Treba docieľiť, aby kvalitu výkonu profesie formovala tak štátna správa – legislatívne, ako aj profesijné inštitúcie – odborne a trh selektívne²⁴. Podceňovať alebo preceňovať možnosti prínosu ktoréhokolvek z týchto nástrojov zákonodarnej i profesijnej regulácie pri formovaní a udržiavaní kvality výkonov účtovníckych firiem považujeme za chybné. Všetky tieto formy sa musia v súčasnom spoločenskom prostredí vzájomne dopĺňať. Iba tak sa podľa nášho názoru vytvorí efektívna a spoločensky nákladovo optimálna účtovnícka profesijná základňa.

Očakávame, že naša vláda prejaví politickú vôľu poskytnúť profesii účtovníkov adekvátny právny status. Momentálne sa zdá, že rezort vnútra neplánuje v situácii, kedy by bola živnosť vedenia účtovníctva regulovaná, vytvoriť stavovskú organizáciu pre posudzovanie odbornosti adeptov a výkonných účtovníkov na túto profesiu ([5], [3]). Predpokladáme ale, že šance presvedčiť štátnu správu, aby vykonala takúto legislatívnu zmenu, za predpokladu spojenia síl účtovných odborníkov z radu audítorov, daňových poradcov a certifikovaných účtovníkov a i., sú podľa nášho názoru reálne. Predpokladáme, že účtovníctvo tak, ako audítorstvo a daňové poradenstvo sa zaradí medzi certifikované činnosti, ktoré bude upravovať osobitný zákon. Takáto reforma profesie by dozaista vyžadovala citlivo zvažovať a riešiť nepriaznivé dopady obdobia, kedy bol jej výkon v podstate neregulovaný.

Silný tlak na štátnu správu vykonáva najmä z pozície malých firiem Slovenská asociácia malých podnikov (SAMP). Spolu s ňou SCIÚM, okrem formovania zodpovedajúceho statusu účtovníka na Slovensku, diskutujú so štátnou správou otázky tvrdšej regulácie účtovníctva. Dnes je už zrejmé, že reguláciu účtovnej profesie bude riešiť vláda. Otázke zmeny živnostenského zákona sa malo na podnet ministerstva financií venovať ministerstvo vnútra [3]. Chybou by ale bolo, ako bolo naznačené vyššie, nevyužiť túto

²³ V súčasnosti už SKCÚ na tejto modifikácii systému certifikácie intenzívne pracuje.

²⁴ Dozaista by k úrovni profesie prispelo i to, keby bola zákonom určená povinnosť poistiť výkon povolania účtovníka proti škodám spôsobeným výkonom tohto povolania.

príležitosť na zmenu pravidiel tak, aby sa úroveň regulácie účtovníkov a ich status zvýšili oproti stavu pred rokom 2001.

Vzhľadom na to:

- že systém národnej certifikácie účtovníkov zodpovedá medzinárodným vzdelávacím štandardom účtovnej profesie IFAC (IES 1 – 7) a je v súlade s globálnymi osnovami pre účtovnú profesiu UNCTAD,
 - že systém národnej certifikácie účtovníkov nebráni napojeniu na medzinárodný systém ACCA,
 - že certifikáty národného systému vzdelávania účtovníkov môžu byť uznateľné v členských krajinách EÚ,
 - že napr. Francúzsko vydalo atest českému systému certifikácie účtovníkov ich komorou účtovných expertov a
 - že Nemecko, Rakúsko a Švajčiarsko akceptujú certifikáty českého projektu na svojom teritóriu – český certifikovaný účtovník²⁵ je uznávaný ako ekvivalent kvalifikácie „Bilanzbuchhalter“ (bilančný účtovník),
- by sme odporučili nastaviť náš slovenský systém regulácie tak, aby zodpovedal, okrem iného, i zvyklostiam spomínaných inštitúcií a štátov²⁶.

Mechanizmus uznávania skúšok by bolo možné realizovať i vnútroštátne, napr. medzi systémom vzdelávania a skladania skúšok, SKCÚ, SKDP a SKAU, ale i medzi nimi a systémom ekonomického školstva.

Podľa poznatkov o doterajšom vývoji certifikácie slovenských účtovníkov a očakávaníach profesie možno predpokladať obdobné výsledky tohto projektu, tak na národnom i medzinárodnom fóre, ako je tomu v ČR.

3 Neobjavená normatívna základňa výkonu slobodného povolania účtovníka?

Rezervy má profesia najmä v oblasti úpravy metodiky účtovných zákaziek a kontroly kvality práce a činnosti účtovných firiem. Momentálne v SR sa žiaden predpis hlbšie nevenuje kvalite práce účtovníkov a kvalite ich činnosti a poskytovaných služieb. To, čo sú kvalitné účtovné informácie vyplýva napr. priamo z platného rámca finančného vykazovania, ktorým je na Slovensku pre väčšinu podnikov Zákon o účtovníctve ([22] - § 8), príp. pre vybrané podniky IFRS, ale i z novej smernice Európskeho parlamentu 2013/34/EÚ [19].

Istú garanciu kvality práce účtovníka dával napr. i do augusta 2001 živnostenský zákon, ktorý neumožňoval zapísať do živnostenského registra účtovníka, ktorý nepreukázal primerané vzdelanie a odbornú prax. Kvalita služieb musí byť ale zaručená po celú činnosť výkonu profesie. Garantovať trvácnosť kvality výkonu praxe účtovníckych firiem štátnou správou by ale s najväčšou pravdepodobnosťou nebolo reálne. Spoliehať sa v tejto otázke iba na trhový mechanizmus, ako sme naznačili vyššie, by bolo v súčasnom štádiu spoločenského vývoja tiež neprijateľné. Ako ideový vzor tejto úpravy by mohol poslúžiť model, ktorým sa reguluje prax v oblasti daňového poradenstva alebo i auditorstva. Vzhľadom na to, že kvalita

²⁵ SKCÚ získala licenciu na projekt certifikácie od českej strany

²⁶ Z našich okolitých štátov, ktoré sú členmi EÚ majú najprísnejšie regulačné podmienky profesie účtovníkov stanovené v Maďarsku a Rakúsku – tam je činnosť účtovníka podmienená získaním licencie. Výkon účtovných poradcov je tu regulovaná podobne ako u nás u auditorov alebo daňových poradcov. V Maďarsku je podmienkou i vysokoškolské vzdelanie príslušného odboru a absolvovanie špecializovaného kurzu v rozsahu 400 hodín a tiež trojročná prax pod vedením kvalifikovaného účtovníka. Až potom je možné sa zapísať do zoznamu účtovníkov, ktorý vedie ministerstvo financií. Registrovaní účtovníci ale musia absolvovať priebežné školenia a vzdelávacie aktivity, ktoré sú založené na kreditovom systéme, ktorý sa vyhodnocuje s ročnou periodicitou. V Rakúsku je podmienkou získania licencie zloženie odbornej skúšky, písomnej a ústnej a následne je podmienkou najmenej trojročná odborná prax. Až potom možno požiadať o verejné vymenovanie za účtovníka a začať s výkonom privátnej praxe. Rakúšania delia profesiu na dve úrovne odborníkov – tí čo môžu viesť bežné účtovníctvo (na to sa vyžaduje prax aspoň 1,5 roka) a tí čo môžu zostavovať aj účtovnú závierku (vyžaduje sa aspoň trojročná prax). V ČR je to viazaná živnosť. Predpokladom výkonu účtovnej profesie je vysokoškolské vzdelanie a trojročná prax alebo vyššie odborné alebo úplné stredné vzdelanie a päťročná prax v odbore. V Poľsku je situácia obdobná tej Slovenskej – vedenie účtovníctva je voľnou živnosťou.

práce servisnej firmy²⁷ nie je ale zatiaľ nikde v slovenskej legislatíve definovaná, považovali by sme za vhodné, aby profesia prijala úzus, že zákazky na vedenie účtovníctva a zostavenie účtovnej závierky treba vykonávať v súlade s metodikou, ktorú vypracuje profesia, napr. na báze Medzinárodných štandardov IFAC-u na súvisiace služby (ISRS). Tu relevantným štandardom pre výkon účtovníckych služieb je ISRS 4410 Zákazky na zostavenie finančných informácií [12].

Podľa nášho názoru by bolo i žiaduce, aby profesia deklarovala verejnosti, že účinne dohliada a garantuje kvalitu výkonu účtovníckych služieb. V tejto oblasti by sa mohla profesia inšpirovať Medzinárodnými štandardmi IFAC-u na uisťovacie služby (ISAE), konkrétne ISAE 3402 Správy z overenia kontrol v organizácii poskytujúcej služby [12]. Pri úprave kvality výkonu spracovania účtovníctva externou firmou by sme navrhovali napr. primerane akceptovať a tvorivo implementovať niektoré ustanovenia Medzinárodných auditorských štandardov (ISA), konkrétne ISA 402 Úvahy počas auditu týkajúce sa účtovnej jednotky, ktorá používa organizáciu poskytujúcu služby [11]. Najvyššiu prioritu v otázkach kvality bude mať dozaista Medzinárodný štandard na kontrolu kvality pre firmy, ktoré vykonávajú audit a previerky účtovných závierok a zákazky na ostatné uisťovacie služby a súvisiace služby – ISQC 1 [11]. Inšpiráciou pre účtovné firmy by mohli byť i niektoré ustanovenia ISA 220 Kontrola kvality auditu finančných výkazov [11].

Medzinárodný štandard na kontrolu kvality (ISQC 1) treba uplatňovať na všetky služby, ktoré spadajú do kategórie štandardov IAASB na zákazky a to zákazky auditu (podľa ISA), zákazky previerky účtovných závierok (podľa ISRE), zákazky na ostatné uisťovacie (podľa ISAE) a zákazky na súvisiace služby (podľa ISRS). Znamená to, že i v každej účtovníckej firme, by bolo vhodné zaviesť systém kontroly kvality, ktorý spĺňa požiadavky odborných štandardov a platných zákonov a predpisov, v súlade s požiadavkami na etiku. Cieľom zavedenia takejto kontroly je zaviesť a udržiavať systém kontroly kvality, ktorý poskytuje primerané uistenie o tom, že firma a jej zamestnanci a spolupracovníci spĺňajú požiadavky odborných štandardov a platných zákonov a predpisov a správy, ktoré firma vydáva sú za daných okolností primerané.

Záver

Vzhľadom na vysokú mieru zainteresovanosti audítorov a daňových poradcov do účtovníckej problematiky možno navrhnúť, aby sa do procesov regulácie profesie účtovníkov angažovali, bez ohľadu na stav riešenia danej problematiky našou národnou právnou úpravou, spolu s účtovníkmi i tieto spriaznené profesie spolu s ďalšími spoločenskými subjektmi, ktoré majú skutočný záujem na ozdravení profesie účtovníka. Do týchto aktivít považujeme za vhodné zapojiť i predstaviteľov akademickej obce. Profesia účtovných odborníkov – najmä jej v našom článku spomínané tri odbory, by mala zosúladiť svoje pravidlá fungovania tak, aby ponúkli podnikateľom (ale i iným záujmovým skupinám) transparentné nástroje a postupy, ktorými by sa kvalita účtovníckych zákaziek dala bez väčších spoločenských nákladov garantovať, nezávisle posudzovať, ale i permanentne kontrolovať. Sme presvedčení o tom, že profesia účtovníkov potrebuje väčšiu podporu zhora a vyžaduje si úpravu obdobnú ako majú audítori a daňoví poradcovia – povinnosť získať pre výkon profesie licenciou certifikovaného účtovníka alebo aspoň preukazovať permanentne relevantné predpoklady pre výkon tejto profesie, iným spôsobom.

²⁷ Termíny účtovník, účtovná firma, servisná firma (organizácia), organizácia poskytujúca služby možno pre potreby nášho článku považovať za synonymá.

Abstrakt

Cieľom príspevku je prezentovať názor na otázky regulácie profesie účtovníka v SR. Obávame sa toho, že súčasný stav regulácie tejto profesie nevytvára vhodné predpoklady pre potrebný spoločenský rozvoj a zdravý hospodársky rast. V profesii sa vzhľadom na dereguláciu výkonu týchto služieb v r. 2001 vytvorila klíma, odporujúca požiadavkám, ktoré sa vo všeobecnosti kladú na týchto profesionálov. Východisko pre kvalitatívnu zmenu vidíme v zavedení povinnej regulácie výkonu praxe tohto povolania. Je potrebné regulovať prácu a činnosť účtovníkov po celý čas, kedy zotrávajú v profesii. Regulovať iba vstup do profesie nie je dostačujúce. Tieto aktivity musia byť zamerané najmä na udržanie deklarovaného štandardu služieb, ktoré účtovníci svojim klientom poskytujú. Ponúkame čitateľovi i vybrané čiastkové opatrenia, ktoré treba realizovať, s cieľom dosiahnuť pozitívne zmeny vnímania účtovníkov a ich služieb spoločnosťou.

Kľúčové slová: regulácia účtovníckej profesie, kvalita účtovníckych služieb, servisná firma, Medzinárodné štandardy IFAC-u

Summary

The aim of this paper is the presentation of a view on regulatory issues of the profession accountant in Slovakia. We doubt that the current state of regulation of this profession does not create the necessary conditions for social development and healthy economic growth. Deregulation of providing the services in this profession in 2001 created a climate contradicting to requirements, placed generally on these professionals. Basis for a qualitative change we can see in the introduction of compulsory regulation of performance practice of this profession. It is necessary regulate the work and activities of accountants at all times, when they are staying in the profession. Regulate only the entry into the profession is not sufficient. These activities must be mainly aimed to maintaining the declared standard of services that accountants provide their clients. We provide the reader a selected sub-measure to be implemented in order to achieve positive changes for perception of accountants and their work by the society.

Key words: regulation of the accountancy profession, accounting services quality, service organization, International standards of IFAC

JEL klasifikácia: M41, M49

Použitá literatúra

- [1] MADĚRA, F. (2013). Profesia účtovných odborníkov: Zamyslenie sa nad výkonom povolania účtovníka na Slovensku. In AIESA – budovanie spoločnosti založenej na vedomostiach : zborník : 15. medzinárodná vedecká konferencia : Bratislava, 25. október 2013 [elektronický zdroj]. - Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2013. ISBN 978-80-225-3770-4, s. 1-9 CD-ROM. VEGA 1/0069/13
- [2] MADĚRA, F. (2013). Social responsibility of accountants: lessons learned from the changes after 1989 in the Slovak Republic. In Current challenges of ethics in business, economics and finance in european countries: proceedings of scientific papers [elektronický zdroj]. - Neuchâtel : Faculty of economics and business University of Neuchâtel, 2013. ISBN 978-2-9700901-0-6, s. 57-66 [CD-ROM]

- [3] HN Poradňa, (2014). Regulovalie účtovníkov bude riešiť aj vláda. [online]. [Citované 2014-07-07]. URL: <<http://hnporadna.hnonline.sk/poradca-156/regulovanie-uctovnikov-bude-riesit-aj-vlada-617119>>
- [4] SME, (2014). [online]. [Citované2014-07-07]. URL: <<http://ekonomika.sme.sk/c/7195093/smer-pripusta-ze-uctovnikom-nebude-moct-byt-hocikto.html>>
- [5] Účtovníkov bez praxe pribúda. A robia veľa chýb. Rozhovor prezidenta Slovenskej asociácie malých podnikov pre HN. In : Hospodárske noviny (2014). Poradca. Príloha pre dane, odvody a legislatívu. 7.-8. mája 2014, str. 19, číslo 86
- [6] Raábová M.: Kritériá treba určiť presnejšie, tvrdí vláda. In : Hospodárske noviny (2014). Poradca. Príloha pre dane, odvody a legislatívu. 7.-8. mája 2014, číslo 86, str. 19
- [7] SCIÚM, (2011). Správa o činnosti SCIÚM za rok 2011[online]. [Citované2014-07-05]. URL: <http://samp-msp.sk/wp-content/uploads/2013/12/sprava-o-cinnosti-scium_2011.pdf>
- [8] CFOworld, (2013). [online]. [Citované 2014-06-12] URL: <<http://cfoworld.cz/financni-sluzby/alice-sramkova-kcu-certifikovani-ucetni-jsou-auditorum-partnery-2081>>
- [9] IFAC, (2014) Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountants. [online]. [Citované2014-07-05]. URL: <<http://www.ifac.org/publications-resources/2013-handbook-code-ethics-professional-accountants>>
- [10] Etický kódex Slovenskej komory certifikovaných účtovníkov. In: Vnútorne predpisy slovenskej komory certifikovaných účtovníkov. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL: <<http://www.skcu.sk/SKCUstanovy.doc>>
- [11] Príručka medzinárodných usmernení na kontrolu kvality, audit, preverenie, iné uisťovacie a súvisiace služby. Časť I . (Edícia 2012).Slovenský preklad 2013. [online]. [Citované 2014-06-12]. URL: <<http://www.skau.sk/data/Cast%20I%20SK%20final%20final.pdf>>
- [12] Príručka medzinárodných usmernení na kontrolu kvality, audit, preverenie, iné uisťovacie a súvisiace služby. Časť II. (Edícia 2012) Slovenský preklad 2013. [online]. [Citované 2014-06-12]. URL: <<http://www.skau.sk/data/Cast%20II%20SK%20fina9.81.pdf>>
- [13] Projekt certifikácie profesie účtovník v Slovenskej republike. [online]. [Citované 2014-06-12]. URL: <<http://www.projektcertifikacie.sk/ciele-a-koncepcia/>>
- [14] SKCÚ, (2014)
- [15] a/ Zoznam certifikovaných účtovníkov. Aktuálny stav k 15. 2. 2012. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL: <<http://www.projektcertifikacie.sk/zoznam-cert-uctovnikov/>>
- [16] b/ Zoznam členov. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL : <<http://www.skcu.sk/>>
- [17] SKDP, (2014) Vyhľadavanie daňových poradcov. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL : <<http://www.skdp.sk/webnew/main.nsf/dpsearch?ReadForm>>
- [18] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES o štatutárnom audite ročných účtovných závierok a konsolidovaných účtovných závierok, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a ktorou sa zrušuje smernica Rady 84/253/EHS
- [19] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS
- [20] UDVA, (2014)

[21] a/ Zoznam audítorov. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL: <http://www.udva.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=25&Itemid=34>

b/ Zoznam audítorských spoločností. [online]. [Citované 2014-07-05]. URL: <http://www.udva.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=26&Itemid=35>

[22] Zákon 455/1991 Zb. živnostenský zákon

[23] Zákon 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

Kontakt

František Maděra, Ing., PhD., Katedra účtovníctva a audítorstva, FHI EU v Bratislave, Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, tel.: +421 2 67 295 111, mader@euba.sk*